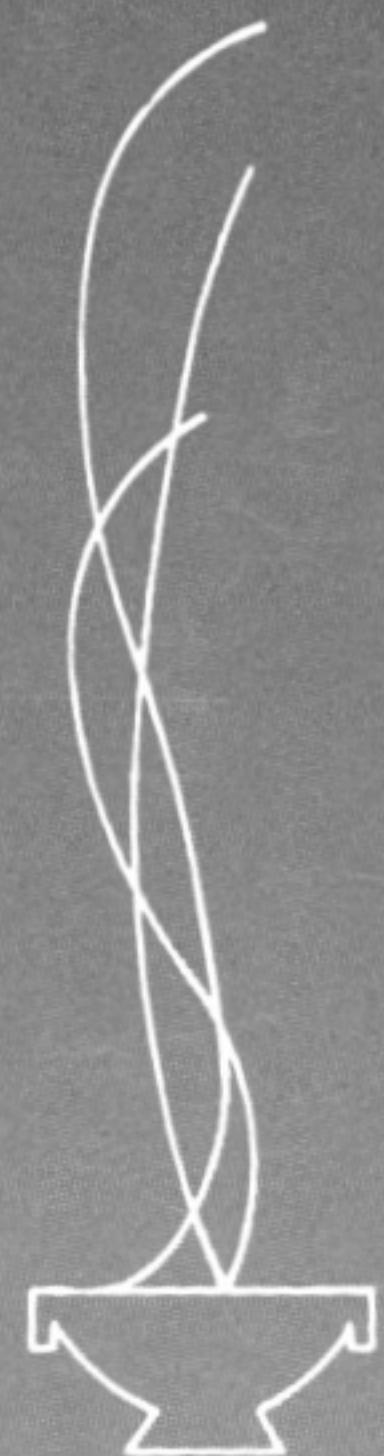

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τευχος 10

Ιανουαριος – Φεβρουαριος 1985

Διμηνιαία έκδοση
του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ»
ΕΣΔΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος

Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου

Β. Λανάρα

Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Μαρία Μαλγαρινού

Ανωτέρα Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων

Σεβαστούπολεως 16 - Αθήνα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμός

Εξώφυλλο - Εκτύπωση

1. Νοσολευτικά Προβλήματα των Χρονίων Ψυχικά Ασθενών Αναστασία Σαμπατακάκη - Μανωλάκη	7
2. Προγραμματισμός Υγειονομικής Διαπαιδαγωγήσεως της Κοινότητας στον Αυ- ξανόμενο Κίνδυνο από τα Ρευματικά Νοσήματα Χρυσάνθη Δ. Πλατή	13
3. Συμπόσιο: Κοινωνικές Επιστήμες στην Ιατρική Εκπαίδευση Βασιλική Λανάρα	29
4. Πρώτη Ομαδική Εργασία για την Εκπαίδευση του Διαβοτικού Ειρήνη Γουλιά	37
5. Ενημέρωση	40
6. Νέες Εκδόσεις	43
7. Υποτροφία 3M	43
8. Συνέδρια - Συνδιασκέψεις	44
9. Μικρές Αγγελίες	44

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εμβάσματα - Επιταγές

Περιοδικό «ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»

Γραφεία: Πύργος Αθηνών

Γ' κτίριο II: 1a Αθήνα 610

Τηλ.: 7702861

Τιμή τεύχους	100 δρχ.
Για σπουδάστριες	50 δρχ.
Ετήσια	500 δρχ.
Ετήσια στο εξωτερικό	\$10

**ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΥ**

Γουλιά Ειρήνη

Διευθύνουσα Σπουδών

Α.Σ.Α.Ν. Γεν. Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών

Σε μια όμορφη ακρογιαλιά του Σουνιού, στο Cape Beach υπό την αιγίδα της «Diabetics Education Study Group (DESG)» (Ομάδας Μελέτης εκπαίδευσεως των Διαβητικών) και του «European Association for the Study of Diabetes (EASD)» («Ευρωπαϊκού Συλλόγου για τη Μελέτη του Διαβήτου») έγινε η πρώτη ομαδική εργασία «Workshop» με θέμα «Diabetics patient education». (Εκπαίδευση των διαβητικών).

Η ομαδική εργασία απευθυνόταν σε γιατρούς, αδελφές, διαιτολόγους, γυχολόγους κ.ά., που ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών υγείας σε διαβητικούς και σε όποιον έχει ενδιαφέρον να ασχοληθεί και να βοηθήσει στην φροντίδα των διαβητικών.

Σκοπός της ομαδικής εργασίας ήταν να ευαισθητοποιήσει όλους στη σημασία που έχει η εκπαίδευση ενός διαβητικού σε δέματα - προβλήματα που έχουν άμεση σχέση με την υγεία του. Επίσης, να προβληθούν δυσκολίες του εκπαιδευτικού έργου του διαβητικού στον ελληνικό χώρο και να προταθούν πραγματοποιήσιμες λύσεις. Τέλος, να παρακινήσει τον καθένα να ασχοληθεί συστηματικότερα με την εκπαίδευση του διαβητικού. Το πρόγραμμα του Workshop, περιελάμβανε:

1. Εισηγήσεις από Έλληνες και ζένους προσκεκλημένους από την Αγγλία και τη Γιουγκοσλαβία, που ασχολούνται σε ειδικά κέντρα για την εκπαίδευση του διαβητικού. Τα δέματα που ανέπτυξαν, ήταν:

- a. «Patient education – Therapeutic effects and difficulties» (Η εκπαίδευση του αρρώστου. Θεραπευτικά αποτελέσματα και δυσκολίες). Dr. Alain Pernet.
- b. «Educating diabetics in Britain» (Η εκπαίδευση του διαβητικού στη Μεγάλη Βρετανία). Dr. John Day.
- c. «Educating diabetics in Yugoslavia» (Η εκπαίδευση του διαβητικού στη Γιουγκοσλαβία). Dr. M. Prasek.
- d. «Practical ways in communication» (Πρακτικοί τρόποι επικοινωνίας) N. Demouy.
- e. Γενικές αρχές στην εκπαίδευση του ενηλίκου.

2. Συζήτηση στρογγυλού τραπεζιού με ζένους και Έλληνες ομιλούτες, με θέμα: «What should diabetic be taught» (Τι πρέπει να διδαχθεί ο διαβητικός).

3. Συζήτηση στρογγυλού τραπεζιού με διαβητικούς, με θέμα: «Our needs in education» (Οι ανάγκες μας στην εκπαίδευση).

Μετά από κάθε ομιλία ακολουθούσε ομαδική εργασία με το Metaplan system (Interacting teaching and learning).

Τα θέματα που επεξεργάσθηκαν οι ομάδες, ήταν: «Problems Encountered in the education of the Greek diabetic» (Προβλήματα στην εκπαίδευση του Έλληνα διαβητικού) και «What next» (Το επόμενα βήμα).

Το Workshop παρακολούθησαν περί τα 100 άτομα (Γιατροί - Αδελφές - Διαιτολόγοι), από πολλά νοσοκομεία των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης. Στις ομαδικές συζητήσεις έγινε προσπάθεια να υπάρχουν αντιπρόσωποι από όλα τα επαγγέλματα υγείας και εκπρόσωποι των κέντρων που εργάζονται, ώστε να ανταλλαγούν απόγεις.

Εναιοδηποιηθήκαμε περισσότερο και κατανοήσαμε ευρύτερα τις πολλές ανάγκες των διαβητικών και τα πολλά προβλήματά τους, καδώς και τη δική μας ευθύνη να τους βοηθήσουμε να ζήσουν μια όμορφη και ασφαλή ζωή, που άλλωστε και αυτοί τη δικαιούνται.

Ο αριθμός των διαβητικών στην Ελλάδα, είναι 300.000-400.000 διαγνωσμένοι και αν υπολογίσει κανείς και 3% του όλου πληθυσμού που είναι φορείς και δεν το ξέρουν, τότε το σύνολο των διαβητικών στην Ελλάδα φθάνει στο ύγιος των 600.000-800.00.

Σήμερα, με την πρόοδο της επιστήμης και την ανακάλυψη της ινσουλίνης και όλων των άλλων μέσων που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση του διαβήτη, ο σακχαρώδης διαβήτης δεν δεωρείται αρρώστια, αλλά είναι ένας τρόπος ζωής. Ποιος όμως θα βοηθήσει τον διαβητικό να πιστέψει ότι δεν είναι άρρωστος, να βοηθήσει να μάθει αυτόν τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ζει, να αντιμετωπίζει πιθανά προβλήματα και δυσκολίες, να σταθεί δίπλα του στην προβληματική του ώρα, να βαδίσει μαζί του το δύσκολο μονοπάτι, που μερικές φορές πρέπει να ακολουθήσει; Ποιος θα είναι ο φίλος του παιδιού, του εφήβου με τα πολλά προβλήματα, του ενήλικα, του ηλικιωμένου;

Κοινή ήταν η ομολογία ότι χρειάζοται πολλά άτομα να συνεργαστούν για να γίνει μια σωστή και δημιουργική εργασία. Μια ομάδα (TEAM) που βασικά θα αποτελείται από τον ειδικευμένο Γιατρό, την Αδελφή Νοσηλεύτρια – την Επισκέπτρια Αδελφή – τη Διαιτολόγο και άλλα μέλη που θα κρίνονται κατά περίπτωση απαραίτητα, πρέπει να αναλάβει την εκπαίδευση του διαβητικού ατόμου. Έγινε φανερό ότι και ο ρόλος της Αδελφής είναι σπουδαίος και βασικός στη φροντίδα και εκπαίδευση του διαβητικού, γιατί αυτή είναι εκείνη που θα τον αναλάβει από την πρώτη του επίσκεψη στα εξωτερικά ιατρεία ενός νοσοκομείου, αυτή θα τον νοσηλεύσει αν χρειασθεί, και αυτή θα τον παρακολουθήσει στο σπίτι ή το Κέντρο Υγείας για την μετέπειτα πορεία του.

Η Αδελφή είναι το μάτι που θα συλλάβει και θα ερμηνεύσει ανάγκες, προβλήματα, ικανότητες, επιτυχίες, αποτυχίες του διαβητικού και θα τον κατευθύνει ανάλογα.

Στις ομαδικές εργασίες, μετά το τέλος των συζητήσεων, γινόταν υποφορία

για τα τελικά και πλέον ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Ευτυχώς, πολλοί ήταν οι γήφοι που μπήκαν στη σπουδαιότητα και αναγκαιότητα του ρόλου της Αδελφής στην εκπαίδευση του διαβητικού.

Ιδιαίτέρως ευχάριστο ήταν το ότι οι γιατροί που ασχολούνται με την εκπαίδευση του διαβητικού τόνισαν ιδιαίτέρως την ανάγκη να υπάρχει Αδελφή - Διδάσκουσα Αδελφή - όπως την ονόμασαν, για να ασχολείται με την διδασκαλία του διαβητικού.

Οι ζένοι ομιλούτες και κυρίως η Dr. Prasek από τη Γιουγκοσλαβία, τόνισαν ότι η Αδελφή στη χώρα τους έχει ξεχωριστή δέση στη διδασκαλία και εκπαίδευση του διαβητικού.

Στα πορίσματα του Workshop τονίσθηκε η ανάγκη να προστεθεί στην ομάδα εκπαίδευσεως του διαβητικού και Αδελφή - Διδάσκουσα και Επισκέπτρια. Τόσο οι Γιατροί όσο και οι Αδελφές, τόνισαν την ανάγκη να εμπλουτισθούν τα βασικά νοσηλευτικά προγράμματα σπουδών, περισσότερο γύρω από τον σακχαρώδη διαβήτη, να προσφέρονται δε στις Αδελφές ευκαιρίες μετεκπαίδευσεως στο ίδιο αντικείμενο για ευρύτερη κατάρτιση, γιατί οι ανάγκες είναι πολλές και οι άνδρωποι περιμένουν πολλά από μας, δυστυχώς πολλοί επιμένουμε ακόμα στο ξυνόμηλο, όπως είπαν στο στρογγυλό τραπέζι οι διαβητικοί. Οι διαβητικοί περιμένουν να τους δώσουμε περισσότερο χρόνο - «να μας ακούτε» ήταν το πρώτο αίτημά τους - περισσότερη φιλική επικοινωνία, περισσότερες εξηγήσεις, να τους δούμε με τις διπλές ανάγκες τους: γυχικές και πνευματικές. Οι ίδιοι μας είπαν «να μη βιάζεσθε, δέλουμε να μας μιλάτε». Ας ακούσουμε το αίτημά τους - φωνή της καρδιάς τους - και ας κάνουμε από σήμερα κάτι περισσότερο γι' αυτούς, ο καδένας στον τομέα του. Αυτή άλλωστε ήταν και η απόφαση που πάρθηκε με το κλείσιμο των εργασιών του Workshop.

Αδελφή μη ξεχνάς ότι στα χέρια σου είναι κυρίως ο διαβητικός για 24 ώρες το 24ωρο. Εσύ με τις ιατρικές και νοσηλευτικές σου γνώσεις, με τον ανδρωπισμό που διαδέτεις, μπορείς να ρυθμίσεις το διαβητικό. Εσύ πάλι μπορεί να τον απορρυθμίσεις εάν δεν κάνεις σωστά τη δουλειά σου. Ορκισθήκαμε όλες μια μέρα να σταδούμε στο πλευρό όσων συνανθρώπων έχουν ανάγκη. Ας το κάνουμε με όλη μας την καρδιά, διότι έτσι εκπληρώνουμε τον σκοπό μας και την αποστολή μας.

Πιστεύουμε ότι στο μέλλον η Διαβητολογική Εταιρεία θα δημιουργήσει και άλλες ευκαιρίες ενημερώσεως γύρω από τα δέματα του διαβητικού, στις οποίες η παρουσία της Αδελφής να είναι πιο έντονη.

Νεες εκδοσεις

«Νοσηλευτική και Μετάγγιση Αίματος»

Νέα έκδοση της League of Red Cross και Red Crescent Societies, δίνει πληροφορίες σ' αυτόν που εργάζεται κοντά στο δότη και λήπτη αίματος.

Στο βιβλίο αυτό μεταξύ άλλων, αναπτύσσεται η οργάνωση και διοίκηση των εδνικών υπηρεσιών αιμοδοσίας, η χρήση του αίματος και η τεχνική της μεταγγίσεως, περιγράφονται τα στοιχεία του αίματος και η σπουδαιότητα και αναγκαιότητα εκπαίδευσεως των σπουδαστών των νοσηλευτικών σχολών στον τομέα αυτό.

Το βιβλίο κυκλοφορεί στην αγγλική, γαλλική, ισπανική, αραβική και γερμανική γλώσσα και τιμάται 12 φράγκα ελβετικά.

Όσοι ενδιαφέρονται να το προμηθευτούν, να ζητήσουν πληροφορίες από τον Ε.Σ.Δ.Ν.Ε., τηλ. 7790360, 7702861.

Ακόμη μπορούν να απευθυνθούν στην εξής διεύθυνση:
 «League of Red Cross and Red Crescent Societies»
 P.O. BOX 276
 CH-1211 Geneva 19
 Switzerland.

Υποτροφία 3Μ

Για το 1985 η υποτροφία Νοσοκόμων της 3Μ δόθηκε στις πιο κάτω Αδελφές:

1. Geraldine McCarthy, από την Ιρλανδία.
2. Urszula Krzyzanowska - Lagouska, από την Πολωνία.
3. Ano Taukara Fotu από την Τόνγκα.

Η πρώτη δα προχωρήσει για το Master degree, η δεύτερη για το διδακτορικό και η τρίτη δα ολοκληρώσει σπουδές που ήδη άρχισε για το Bachelor.

Οι ενδιαφερόμενες για την υποτροφία Νοσοκόμων της 3Μ του 1986, μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις στον Εδνικό Σύνδεσμο Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος.

Για να γίνει η αίτηση δεκτή, η ενδιαφερόμενη πρέπει να είναι μέλος του Εδνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων και να γνωρίζει τη γλώσσα της χώρας που θα σπουδάσει. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρεται πώς θα χρησιμοποιηθεί η υποτροφία, το πρόγραμμα σπουδών που θα παρακολουθήσει, τη διάρκεια σπουδών και το πανεπιστήμιο που επιδυμεί να σπουδάσει. Επίσης, στην αίτηση πρέπει νά αναφέρεται πώς θα χρησιμοποιήσει τις γνώσεις που θα αποκτήσει όταν επιστρέψει στην πατρίδα της.

Η ημερομηνία υποβολής αιτήσεων λήγει στις 15-9-85.

Συνεδρια - Συνδιασκευεις

1. 6o Διεθνές Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας για Ιατρική Informatics. Το Συνέδριο θα γίνει στο Helsinki της Φινλανδίας από 25 έως 29 Αυγούστου 1985. Πληροφορίες μπορείτε να πάρετε από: Duodecin, Runeberginkate 47A - SF-00260 Helsinki, Finland. Tel. 358-0-440377.
2. Η Τρίτη Διεθνής Συνδιάσκευη Νοσοκομείων θα πραγματοποιηθεί στην Κοπεγχάγη της Δανίας από 16-19 Σεπτεμβρίου 1985, με θέμα «Transitions in Health Care». Οι ενδιαφερόμενοι να την παρακολουθήσουν μπορούν να ζητήσουν περισσότερες πληροφορίες από τη Γραμματεία της Συνδιάσκευης. Copenhagen Congress Center - Center Boulevard - DK-2300 Copenhagen. Denmark.
3. Ο Παγκόσμιος Σύλλογος Προστασίας Καταχρήσεως Φαρμάκων και Οινοπνευματωδών Ποτών, οργανώνει το Πρώτο συνέδριο με θέμα «Πρόληψη Καταχρήσεως Φαρμάκων και Οινοπνευματωδών Ποτών» στη Tel Aviv από 15 έως 19 Δεκεμβρίου 1985. Ο ίδιος Σύλλογος καλεί, όσους ενδιαφέρονται, να γίνουν μέλη του πιο πάνω συλλόγου. Οι ενδιαφερόμενοι να γίνουν μέλη του Παγκόσμιου Συλλόγου Προστασίας Καταχρήσεως Φαρμάκων και Οινοπνευματωδών Ποτών, να έλθουν σε επικοινωνία με τον Εθνικό Σύνδεσμο Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος. Πληροφορίες για το συνέδριο μπορείτε να πάρετε από: Congress Secretariat - Peltours LTD Gongress Department - P.O. BOX 394 - Tel Aviv 61003, Israel. Tel.: (03) 650862 - Telex: 33803 TLV.
4. 2n Διεθνής Συνδιάσκευη για την Εντατική Νοσηλευτική Φροντίδα. Θέμα: «Ανταλλαγή Δυνάμεως στην Άσκηση». Η Συνδιάσκευη θα γίνει στη Χάγη της Ολλανδίας από 26 έως 30 Αυγούστου 1986. Οι ενδιαφερόμενοι να το παρακολουθήσουν μπορούν να πάρουν πληροφορίες από: American Association of Critical Care Nurses - One Civic Plaza, Newport Beach, CA 92660, USA. Tel.: (714) 644-9310. Telex: 296936 - AA CNUR.

Μικρες αγγελιες

ΝΟΣΟΚΟΜΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΕΣ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

ΣΤΟ PIANT ΤΗΣ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ
ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
ΜΙΣΘΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ
ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
*AL. HAMMADI HOSPITAL
P.O. BOX 1459
RIYADH – SAUDI ARABIA*